Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 205 (705) ♦ Четвер, 28 жовтня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Зима спитає. Що відповімо?

У колгоспі «Мир» Кагарлицького району вже завершили копати і перевозити цукрові буряки. Кожен із 380 гектарів вродив у середньому близько 400 центнерів. Було б і більше, якби не відомі всім складнощі з пальним, мінеральними добривами, хімікатами.

Нині на ланах колгоспу йде збирання кукурудзи. Добре зарекомендував себе комбайн із Німеччини «Домінатор» — його продуктивність у 5-6 разів вища за російські машини. До того ж комбайн «видає» не качани, а вже готове зерно.

На знімках:

Микола Кость працює на комбайні «Домінатор», за зміну збирає не менше 40 гектарів і намолочує 144 тонни чистого зерна кукурудзи;

комбайнер Борис Татарчук і тракторист Микола Зозуля на останніх гектарах бурякового лану;

заступник голови колгоспу «Мир» Микола Сухар та агроном Василь Буряк

Фото Анатолія КОЛЕСНИКА.

Київська область.

...І хочеться кричати: «Гірко!»

Полтавщина завершила збирання цукрових буряків. Перша в Україні. Низький уклін працівникам села, що встигли до морозів і снігів вихопити з поля багатий урожай. Усі 148 тисяч гектарів упорано. Буквально по краплині зливали пальне для збиральних агрегатів, працювали цілодобово. На заклик вийти в поле і копати буряки вручну відгукнулися і старі, й малі. Уже можна сказати, що всі тривоги за долю врожаю позаду. За день-другий з плантацій вивезуть останні тонни сировини. Та чи стало легше?

На обличчі генерального директора асоціації «Полтавцукор» Володимира Борійчука я не помітив особливої радості, навпаки — тривогу.

— Ситуація в галузі безвихідна, — коротко охарактеризував він стан справ на переробних підприємствах області.

(Закінчення на 3-й стор.).

Продиктовано в номер

Делегація відбула до Ізраїлю

На запрошення Кнесету Ізраїлю вчора до Тель-Авіва відбула делегація Верховної Ради України на чолі з Головою Верховної Ради І.С. Плющем.

Програмою офіційного візиту передбачено, зокрема, зустрічі з головою Кнесету (парламенту) Ізраїлю Шевахом Вайсом, Прем'єр-міністром Ісхаком Рабіном, ознайомлення з роботою органів законодавчої та виконавчої влади, обговорення питань подальшого розвитку українсько-ізраїльських взаємовідносин та співробітництва.

Рух закликає до блоку

В оприлюдненій ухвалі малої ради Народного Руху України говориться, що «в умовах зростання загрози з боку проімперсько-комуністичних сил та номенклатурної «партії влади», а також появи праворадикальних організацій перемога центристських демократично орієнтованих партій... можлива тільки за координації їх дій та об'єднання зусиль». Тому мала рада ухвалила закликати демократичні сили до створення виборчого блоку «Об'єднання демократичних сил «Вибори- 94» і створити його структури на рівні областей та виборних округів. До делегації Руху на переговорах щодо створення блоку увійшли народні депутати України В.Чорновіл, Л.Танюк, С.Головатий, Ю.Костенко і заступник голови Руху О.Лавринович.

Незабута пісня

У Сокиринцях на Чернігівщині урочисто відзначено 190-річчя від дня народження відомого українського кобзаря Остапа Вересая. Після покладання квітів на могилу талановитого народного митця, якому подарував свого «Кобзаря» Тарас Шевченко, співаки, композитори, кобзарі, громадськість області та гості оглянули оновлені експозиції музею, взяли участь у культурно-мистецькому вечорі, присвяченому ювілею. Відбувся великий концерт, у якому переважав репертуар О. Вересая.

Передплата-94

Шановні читачі газети!

Триває передплата на «Голос України».

Серед аргументів на користь газети: стабільність виходу (п'ять разів на тиждень); першодруки законів, що їх приймає парламент, нормативних актів Президента, Кабінету міністрів; об'єктивність — на сторінках «Голосу України» мають змогу висловити власну точку зору найнепримиренніші політичні суперники, народні депутати будь-якого рангу, фахівці, прості читачі; публікуються найсвіжіші новини з усіх куточків Української держави, з міжнародного життя; офіційна та ділова інформація.

Діловий світ держави вважає за найпрестижніше опублікувати свою рекламу саме в «Голосі України». Дієвість реклами вже підтвердило життя.

Передплатна ціна — 10 тисяч карбованців на місяць, 30 тисяч карбованців — на три, 60 тисяч карбованців — на півроку.

Індекс україномовного видання «Голосу України» — 60955. Індекс російськомовного «Голосу України» — 60997.

Передплата на «Голос України» приймається без будь-яких обмежень.

ф. СП - 1

АБОНЕМЕНТ На газету / журнал **60955** (індекс видання)

"ГОЛОС УКРАЇНИ" (назва видання) Кількість комплектів

на 1994 рік за місяцями:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди ______ (поштовий індекс)

Кому ______ (код передплатника)

ДОСТАВОЧНА КАРТКА **60955** (індекс видання)

ПВ | місце | літер

На газету / журнал "ГОЛОС УКРАЇНИ" (назва видання)

Вартість	передплати ___крб.___коп.	Кількість комплектів
	переадресування ___крб.___коп.	

на 1994 рік за місяцями:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс | місто / село | обл. | р-н | вул.

код вулиці

будинок | корп. | кв. | прізвище

(код передплатника)

Президент України Л. Кравчук: «НАЙБІЛЬШЕ МОЄ БАЖАННЯ, ЩОБ ЛЮДИ ЖИЛИ ДОБРЕ І НЕ БОЯЛИСЯ ЗА ЗАВТРАШНІЙ ДЕНЬ»

Ці слова, взяті з інтерв'ю Леоніда Кравчука німецькому телебаченню уже по закінченні дискусій на міжнародному форумі, організованому Фондом Бертельсмана, в якому він узяв участь, певне, найповніше відбивають його думки і прагнення, висловлені як на самому форумі, так і під час численних його зустрічей з керівниками країн Європи і представниками ділових кіл.

1. ЄВРОПА І РОСІЯ: ЩО ДАЛІ?

Канцлер Г. Коль, Д. Геншер, Г. Кіссінджер, Г. Сухоцька, прем'єр-міністр Іспанії Ф. Гонсалес, прем'єр-міністр Швеції К. Більдт, прем'єр-міністр Чехії В. Клаус, міністр з європейських справ Франції А. Ламассур і т. д. Ось лише кілька імен, що взяли участь у форумі. «Чого повинна досягти Європа», «Як можна забезпечити перетворення в Центральній і Східній Європі», «Як може Європа здобути безпеку й мир?» — ці знаки запитання після кожної доповіді красномовно говорять самі за себе.

Фактично всі учасники виходили з однієї моделі: Росія сьогодні претендує на роль миротворця в усіх країнах колишнього СРСР, НАТО, гарант колективної безпеки Західної Європи, поки що не поспішає з просуванням на Схід. Та й «миротворча» роль Америки згадувалась з іронією на цьому зібранні.

І далі. Колишні наші західні союзники по Варшавському договору відверто стукаються до НАТО, щоб знову-таки позбавитися від «опікунства» Росії. А Україна? Куди дітися їй? Адже, як зазначив колишній спеціальний уповноважений президента Буша з європейських та радянських питань професор Р. Блеквіл, під час зовсім недавніх його розмов з російськими генералами, ті заявили: крах України неминучий, і вона на колінах попросить Росії прийняти її до своєї сім'ї. І хоч той же Кіссінджер різко заявив: «Ми весь час говоримо з Росією, як з малою дитиною. Пора вже з нею говорити по-дорослому», цей емоційний вигук не прояснив головного: то як же, зрештою, будувати стосунки між Європою і Росією і що робити з країнами Східної Європи?

У контексті цих проблем дискусії про долю України зайняли якщо не домінуюче, то принаймні, помітне місце.

2. КУДИ ИТИ УКРАЇНІ?

Ось тому на виступ Л. Кравчука чекали з особливим інтересом. В такій тиші слухали тільки його та Г. Кіссінджера.

— Народ України, — заявив Леонід Макарович, — серед тих, хто бажає будувати своє майбутнє у незалежній державі. Незважаючи на будь-які перешкоди, ми послідовно йтимемо шляхом відновлення загальнолюдських цінностей, розбудови правової держави, забезпечення прав і свобод людини, шляхом демократії і ринкових економічних перетворень, відродження української культури. Україна, органічна частина Європи, розглядає стосунки з європейськими державами як один з найголовніших пріоритетів своєї зовнішньої політики.

Під час інтерв'ю, що відбулися пізніше, Л. Кравчук підкреслював: чому ви говорите, що Україна йде до Європи? Україна є європейською країною. І не тільки географічно.

Тут же у виступі він продовжив цю думку. Нам, говорив він далі, треба подолати штучний відрив України від Європи, забезпечити повернення її до кола провідних європейських держав. Ця політика має на меті створення надійних гарантій — зовнішньої безпеки України, використанням нею набутого європейськими демократіями досвіду будівництва демократичного, правового суспільства. Тому нашою остаточною метою, наголосив Президент, є повноцінна інтеграція України у політичні, економічні, культурні та інші загальноєвропейські зв'язки, які пішли б на користь і Україні, і європейській спільноті в цілому. Відкриваючись Європі, розвиваючи зв'язки, яких ми були позбавлені протягом останніх десятиліть, Україна одночасно націлена на підтримання якнайтісніших і якнайширших відносин з країнами Центральної та Східної Європи, а також незалежними державами — колишніми республіками СРСР.

Ось і все — гранично чітко і ясно — про наш вибір шляху. При цьому Л. Кравчук зробив застереження: розвиток цих зв'язків має відбутися на нових, рівноправних і взаємовигідних засадах, без відновлення домінування однієї держави, без тиску і нав'язування народам чужої волі.

А як же з безпекою України, з замахами на її свободу і цілісність території? Л. Кравчук, підкресливши, що наша країна нині відіграє певну стабілізуючу роль у всьому пострадянському просторі, ще раз наголосив **на ідеї створення універсальної загальноєвропейської системи безпеки, участь у якій Україна розглядає як базовий компонент власної національної безпеки.** «За умови зникнення блокового протистояння в Європі,— сказав Леонід Макарович. — особливого значення набуває проблема створення загальноєвропейської структури безпеки на базі існуючих міжнародних інститутів, таких, як НБСЄ, НАТО, Рада Північноатлантичного співробітництва, Західно-Європейський союз. **Безпосереднє членство України у такій структурі створюватиме необхідні зовнішні гарантії її національної безпеки».**

Президент при цьому підтвердив наше прагнення стати у майбутньому без'ядерною державою. Але ще раз звернув увагу керівників європейських країн на великі труднощі, навіть технічні, з розукомплектуванням ядерних боєприпасів. Він нагадав про нашу ініціативу, висловлену на Всесвітньому економічному форумі в Давосі, про створення Міжнародного фонду ядерного роззброєння, який допомагав би справитися з цими проблемами.

Леонід Макарович ще раз висловився за широкі економічні стосунки з країнами Європи, співробітництво з Європейським Співтовариством, Європейським банком реконструкції та розвитку. **«Перспективними, зауважив він, ми вважаємо такі проекти, як створення Фонду ядерного роззброєння в Україні, Фонду ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, стабілізаційного фонду валютно-грошової системи в Україні, а також залучення коштів під конкретні інвестиційні проекти».**

Отак, вважає глава Української держави, лише комплексно розв'язуючи політичні, економічні та військові проблеми, можна забезпечити майбутню безпеку однієї з найбільших країн Європи.

3. ЧИ ПОЧУВ СВІТ УКРАЇНУ?

За протоколом, зустріч Л. Кравчука і Г. Коля мала вкластися в 10—15 хвилин. Вона тривала значно довше. З усього видно, канцлер спробував якнайглибше проникнути в суть проблем України, зрозуміти її прагнення і біди. Під час зустрічі домовлено, що незабаром будуть підбиті підсумки виконання укладених економічних угод і всього розвитку стосунків між двома країнами.

Під час перерви між засіданнями учасники форуму дали кілька інтерв'ю «Голосу України».

Д. ХАУ, колишній міністр іноземних справ Великобританії: «Це була смілива й цікава промова вашого Президента, особливо у тій частині, де йдеться про дії і співробітництво в Європі. Все це треба обдумати і відгукнутися на проблеми України».

Ф. ЛЮББЕРС, прем'єр-міністр Королівства Нідерландів: «На мене справила позитивне враження позиція України щодо європейської безпеки. Мене радують контакти, які зав'язуються між нашими країнами».

Вацлав КЛАУС, прем'єр-міністр Чеської республіки: «Те, про що сказав Леонід Кравчук, дуже важливо для покращення взаєморозуміння між Східною і Західною Європою. Мені здається, що вашому Президентові вдалося пояснити політикам Заходу: Україна — своєрідний бастіон стабільності між Сходом і Заходом, її треба всіляко підтримати».

Німецьке радіо, телебачення, журнал «Шпігель», газета «Млода фронта», Словацьке телебачення — це неповний перелік видань і інших засобів масової інформації, які у своїх коментарях присвятили значну увагу висловлюванням нашого Президента.

Думаю, світ почув Україну.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Парламентарії Молдови в Україні

27 жовтня перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець прийняв депутатів Аграрної комісії парламенту Республіки Молдова, яку очолює член Президії парламенту Молдови, голова комісії Сергій Фендофан.

Василь Васильович розповів парламентаріям дружньої сусідньої країни про політичну та соціально-економічну ситуацію в державі, законотворчу діяльність Верховної Ради, зокрема — створення правової бази для послідовного реформування агропромислового комплексу, утвердження різних форм власності і господарювання, формування нової соціальної політики на селі, пріоритетного розвитку села. Відбувся обмін думками щодо активнішого співробітництва у законотворчій роботі. посилення ділових зв'язків на регіональному рівні. До цього гості вже побували у трудівників села Одеської, Черкаської та Київської областей, ознайомилися з ходом реформ в аграрному секторі, домовились про можливі взаємовигідні контакти і дальше співробітництво. Важливо підкріпити все це правовою основою.

У бесіді з української сторони взяли участь заступник голови Комісії Верховної Ради України з питань агропромислового комплексу Микола Ревенко, секретар комісії Олександр Мороз, заступник міністра сільського господарства і продовольства Михайло Парасунько, з молдовської сторони — секретар Аграрної комісії Валерій Чебату, народний депутат Дмитро Тодорогло.

Прес-центр Верховної Ради України.

Продиктовано в номер

СТАЛИ ВІДОМІ ПОДРОБИЦІ

рамкової угоди, яка була узгоджена та підписана між Україною та Сполученими Штатами вже перед відльотом У. Крістофера з Києва. Називається вона угодою про надання допомоги Україні у ліквідації ядерної зброї, а також запобіганні розповсюдження зброї масового знищення.

Як повідомлено на брифінгу в МЗС України, угода має загальний характер і визначає обсяг допомоги нашій державі з боку США. Вона надаватиметься для ліквідації стратегічної ядерної зброї, включно із знищенням токсичного ракетного палива. Також фінансуватимуться додаткові заходи для запобігання не лише розповсюдженню з України ядерної зброї, а й технологій та знань, що її стосуються.

ЩО ДАЛА НАМ БЕРЕСТЕЙСЬКА УНІЯ

Українська Асоціація релігієзнавців разом з Інститутом філософії та Інститутом українознавства АН України провела колоквіум «Берестейська унія в історії й культурі українського народу» у зв'язку з наближенням її 400-річчя. Релігієзнавці, філософи, історики, культурологи України, Росії, Польщі вперше зібралися, щоб знайти спільні або дотичні підходи у висвітленні непересічної події в історії цих трьох країн та їхніх церков.

Великий переділ

Мені не подобається слово «фермер». Не з принципу, швидше з примхи. Занесене з-за океану модою, воно зовсім не відповідає національним звичаям, історії. Як на мене, то рідніше й ближче за духом слово «хазяїн». Та ще більше мені не подобається слово «колгосп». Не з примхи, а з принципу. Бо з його насильственим створенням було стерто з лиця землі хазяїна, а мільйони селян знову закріпачено. Так осиротіла земля.

Нині на сільському майдані, де давно немає церкви, іде революція. Ділять землю, а відтак і — владу. Поки що мирно, без крові, але на нервах. А деякі села вже «розкуркулюють». Удруге.

В Остапівці Лубенського району у фермери спершу записалися 74 чоловіка, що, вважай, півсела. З часом, зметикувавши, що й до чого (бо працювати ж треба, а не відбувати повинність), сміливців залишилось тільки дев'ятеро на чолі з головою сільради Олексієм Малицьким. Скооперувавшись, мали всю необхідну техніку і разом обробляли 240 гектарів землі.

Як працювали? А як підмітила газета «Наш час», «на фермерських землях не було видно бур'янів, а на колгоспних — буряків». Грім ударив серед білого дня, саме у жнива. Колгоспники обурилися низькою зарплатою, ворога їм підсунули в особі ... фермерів. Голова КСП «Нива» Григорій Курило так і заявив: «Коли ще гектарів із триста заберуть, то зовсім голодні залишимось». На майдан, до клубу, поїхали комбайни, жниварки, трактори, пішли люди: «Геть фермерів із села! Вислати їх до Сибіру! Забрати землю і врожай!» Звезені колгоспним транспортом на сесію, депутати вмить зробили Малицького безробітним, а голова КСП Курило став одночасно... і головою сільради. Не дуже зважаючи на закон, депутати ухвалили: «Заборонити фермерам скошувати і обмолочувати зернові та зернобобові». Після чого колгоспні комбайни сміливо в'їхали у фермерські загінки, а збіжжя вивезли на насіннєвий завод. Чотири депутати на знак протесту проти відвертих беззаконня склали з себе повноваження. Отямившись від шоку, фермери подалися до суду. А сільрада, не дочекавшись вердикту правової інстанції, передала фермерські землі в оренду колгоспові. На них уже зійшла озимина. Звісно, колгоспна. Отож, єдине, що може втішити остапівських фермерів, — це те, що їх ще не заслано до Сибіру...

Переповідаючи цю історію, я пригадую події не менш трагічні, хоч і родинні. Мій, уже покійний, дід Роман був хазяїном. І батько його Яків теж хазяйнував на власній землі. Родина жила заможно, але достаток давався тяжкою працею — від зорі до зорі. Працювати вони любили і вміли. Про що дід часто з гордістю казав:

— Я з шести літ за плугом волів поганяв.

На сімейному хуторі мали добротну садибу, землі десятин з тридцять, худобу, реманент, млина. Усе те добро, надбане по крихті численним сімейством, згинуло навіки за років колективізації. Дорослих і дітей виморили голодом у 1933-му, а дідусеве «щастя» вижити повернулося нещастям стати «ворогом народу». Із шістнадцяти односельців — «недобитих куркулів і німецьких шпигунів», забраних до катівень НКВС однієї грудневої ночі, додому повернувся він один. Людина глибоко віруюча, він нерідко повторював, як заклинання:

— Бог хотів, щоб я побачив і рай, і пекло на цій землі.

Рай будували соціалістичний — для всього народу, і на його кістках. Тому і став він пеклом для мільйонів людей. Переживши всі етапи комуністичних перетворень, і навіть єдиний та неподільний Союз, дідусь так і не дожив до тих часів, коли зміг би знову стати хазяїном землі.

На злобу дня

До чого ця розповідь, спогад-біль, що годиться більше для родинного ужитку? Найперше, аби ніколи і нікому не довелося повторити таку долю: мені, моїм дітям і онукам. Та нікому не побажаєш пройти його 86-літнім шляхом. Я нерідко вражаюсь: на чому трималась дідова любов до землі, адже до останніх днів він самотужки обробляв присадибний наділ — не сотку, а цілих сорок. Відповідь одержав зовсім недавно з уст доброго приятеля, козельщинського фермера Павла М'якенького:

— Земля, як наркотик. Спробуєш раз на ній хазяйнувати і засмоктує до віку.

Літ Павлові Павловичу немало — 67, а він узяв десяток гектарів і думає не про день учорашній, а про завтрашній. Вірить, що він буде кращий. Так. Хоче зробити його ще кращим — двічі так. Має в господарстві дві корови, півдесятка свиней, два десятки овець. Має комбайна і сівалку, два трактори, дім, якого ще треба пошукати у всій окрузі. Все зроблене власноруч, власною працею.

Їх ще зовсім мало в області, таких трударів-хазяїв, як Павло М'якенький. Але вони вже є. Як є і «спискові фермери» — сільська номенклатурна еліта, що нахапала по 2-5 гектарів землі, аби не пустити на неї справжніх господарів. А отже, не допустити переділу влади. У що вірять вони? У те, що їх більше і що вони стануть стіною на захист колгоспів — гарантів свого добробуту? Саме свого, а не людського. Це так, як і те, що і вони здебільшого не вірять у завтрашній день колгоспу. Бо бачать, не можуть не бачити його конання: повальних лінощів, пияцтва, крадіжок. Однозначно: колективний власник землі приречений, отож і землю брати треба. Брати її собі, а не віддавати комусь...

Якщо історія справді повторюється, то згадайте, коли все це вже було. Невже у нас така куца пам'ять, що отак просто викреслили з пам'яті усі страхіття колективізації і голодомору, злиденні трудодні й нищівні податки. Яких ще треба уроків історії, аби збагнути, що пошуки ворога у рідній домівці ніколи не закінчувалися миром. А земля годує тільки з миром. Хіба це так складно зрозуміти?

Григорій ГРИНЬ.

Фото Михайла САЧКА.

Екран подій

... І хочеться кричати: «Гірко!»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Справді, урожай зібрано непоганий. На цукроварні надійшло близько 3 мільйонів 200 тисяч тонн сировини. Половину її переробили — вироблено близько 180 тисяч тонн цукру і ще стільки ж зварять до кінця сезону. Але цукор нікому не потрібний. Лежить на складах і чекає господарів.

Чи не парадокс? У магазинах цукру немає навіть на талони, а склади цукрозаводів ним забиті. Є державне замовлення. Є вироблена продукція. Забирай її і продавай людям. Та держава чи не може, чи не хоче забирати те, що сама ж і замовила. На перший погляд біда невелика. Але як вижити за даної ситуації селянам? Фактично свою продукцію вони віддали безплатно. Бо ніхто їм і копійки не заплатив за неї. Як, до речі, не сповна розрахувалася з ними держава й за хліб. Цукровики винні мільярди карбованців транспортникам, залізничникам, не можуть купити газ, пальне. Галузь практично збанкрутувала. І це в той час, коли в її засіках мертвим капіталом лежить продукції не менш ніж на 500 мільярдів карбованців. Це в державних цінах. А коли б вироблений цукор продати комерційним структурам, то цифра виросла б щонайменше у 5-6 разів.

Що чекає завтра? Досить реальна загроза того, що заводи зупиняться, бо нікуди дівати продукцію. Укрзалізниця не має достатньої кількості критих вагонів. Десятки разів обдурені, селяни уже не вірять нікому. Ось такі обжинки. І такий присмак у такого солодкого слова — цукор.

Григорій ФЕДОСІЇВ.

Полтавська область.

«Напилися» машини спирту

Наступного року Чернігівщина матиме 40 тисяч тонн пального власного виробництва

Згідно із завданням облдержадміністрації в автотранспортному підприємстві № 17454 успішно завершився експеримент, результати якого хоча б якоюсь мірою допоможуть Чернігівській області вийти з паливної кризи. Скрута з бензином змусила виконавчі структури більш прискіпливо вивчити наявні регіональні можливості щодо його заміни. Та й на місцях не сиділи склавши руки. Так, на Крисківському спиртозаводі першими спробували залити в порожні баки власне пальне — відходи спиртовиробництва. Результат? Автомашина поїхала!

Проведені в Київському автодорожньому інституті дослідження суміші газоліну та відходів спиртовиробництва — ефіро-альдегідної фракції, сивушного масла засвідчили, що отримане пальне майже цілком відповідає якісним показникам бензину А-92. Це підтвердили і випробування на 14 автомашинах. Начальник обласного виробничо-технічного відділу територіально-виробничого об'єднання автотранспорту Олексій Ященко повідомив, що на 5500 літрах винайденого чернігівського пального автомашини проїхали 11650 кілометрів.

— Можна зробити один висновок, — сказав він, — їздити на ньому можна. Двигун працює так, ніби на стиснутому природному газі. Витрати суміші на 100 кілометрів пробігу трішки вищі, ніж коли застосовувати бензин А-92.

Щоправда, під час прогрівання двигуна до 80 градусів запуск його утруднюється і можливий лише після охолодження бензинонасоса. Суміш має і дещо неприємний запах. Проте, вона вп'ятеро дешевша за звичайний бензин.

Які ж запаси сировини для нового пального? Перший заступник глави облдержадміністрації Борис Суховірський, котрий координує цю роботу, назвав не таку вже й малу цифру — 40 тисяч тонн.

— Можливо, це й не межа, — додав він. — Нам обіцяють продати для утворення суміші дешевий газолін з Росії. Він стане доповненням до того власного, що отримаємо на Гнідинцівському газопереробному заводі.

Побував я і в об'єднанні «Чернігівспиртгорілка». Для здійснення проекту тут уже все готове і, власне, жодних проблем не буде. Згідно із замовленням адміністрації сім спиртозаводів постачатимуть для змішування в Гнідинцях ефіро- альдегідні фракції, сивушне масло. А ось на заманливу ідею додаткового виробництва спирту як пального для автотранспорту, що дискутується в республіці, тут дивляться прозаїчніше.

— Цей проект за нинішніх умов важче реалізувати, — зазначив генеральний директор об'єднання Анатолій Григор. — І передусім тому, що собівартість спирту надто висока. Ми одержуємо дуже дорогу сировину. Господарствам дешевше купувати літр бензину за 5000 карбованців! У Бразилії цукрова тростина коштує копійки. Тому на спирті з неї там можна їздити.

— Як здешевити сировину? По-перше, треба ширше впроваджувати високоврожайні культури. Наприклад, ту ж кукурудзу, з тонни зерна якої можна отримати 410 літрів спирту. По-друге, в області вирощуємо картоплю столових сортів, а не технічних. З наших поліських бульб — невисокий вихід спирту. По-третє, сировинні зони з метою здешевлення продукції потрібно зосереджувати навколо спиртозаводів.

Отже, поки що залишається вдовольнятися меншим? Проте в інтересах екології та економіки, мабуть, доцільно взятися і за більше. Проект використання спирту як пального для автомашин не такий уже й фантастичний. Поміркуймо: якщо кожне сільгосппідприємство засіє кукурудзою для пального лише 200 гектарів, то навіть за урожайності 40 центнерів з гектара можна отримати 328 тонн спирту. А це вже, як мовиться, синиця у жмені, а не журавель у небі. Адже за такий урожай за нинішніх цін можна купити лише 80 — 100 тонн бензину. Одне слово, думати є над чим.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

P.S. *Коли матеріал був підготовлений до друку, А.Григор повідомив, що в «Чернігівспиртгорілці» розпочали підрахунки економічної доцільності виготовлення спирту як пального для автотранспорту за умови безплатного постачання сировини із сільгосппідприємств.*

Екологія

Гуртом проти радону

У Мінприроди України відбулася нарада з участю представників відомств і організацій, причетних до вивчення опромінення населення країни від природних радіонуклідів. Тільки за рахунок радону, який наповнює повітря помешкань з будматеріалів та питної води, населення отримує до 80 відсотків загальної дози.

Забруднення від аварії на ЧАЕС, за словами Івана Лося з Українського наукового центру радіаційної медицини, сьогодні в межах всієї України дає лише два відсотки загального опромінення.

Аж ніяк не нехтуючи роботами з ліквідації наслідків Чорнобиля, нарада вирішила більше уваги приділити радону. Зменшити його вплив на здоров'я людей багато дешевше й ефективніше. Для об'єднання зусиль відомств і організацій при Мінприроди створено координаційну групу. Її першочергове завдання — підготовка пропозицій до програми послаблення опромінення людей від природних радіонуклідів як складової частини національної програми реабілітації радіаційно забруднених територій.

Олексій БРЕУС.

Продиктовано в номер

Вчинено замах на головного редактора. І не вперше

Як повідомила агенція «РУХ-ПРЕС», 25 жовтня вчинено замах на головного редактора газети «Независимость», президента Фонду незалежної преси України Володимира Кулебу.

Це сталося о 18 годині 30 хвилин. Невідомий у масці і чорній болоньовій куртці перестрів Володимира Кулебу біля під'їзду його будинку, застосувавши балончик із сльозоточивим газом, кілька разів ударив редактора в обличчя. Це бачили мешканці будинку, які поверталися з роботи. Злочинцю вдалося втекти.

— Це не перша спроба змусити замовкнути «Независимость», — сказав кореспондентові «РУХ-ПРЕС» Володимир Кулеба. — Рік тому мені підпалили квартиру, неодноразово загрожували фізичною розправою. Налякати нас не вдасться! Газета, як і раніше, вестиме свій курс незалежно від того, як складається кон'юнктура в апартаментах Президента чи Верховної Ради. А почуваю я себе задовільно. Прийшлося, щоправда, одягнути окуляри.

Стане Австрія нам ближчою

Учора в Києві, в Академії наук України, розпочав роботу українсько-австрійський симпозіум «Українська література в Австрії — австрійська література в Україні». Учені з Австрії, Польщі, Болгарії, США і України протягом кількох днів обговорять проблеми літературної спадщини, обміняються думками щодо деяких аспектів взаємопроникнення двох культур.

Симпозіум організований з ініціативи Австрійського літературного товариства, посольства Австрії в Україні та Інституту літератури АН ім.Т.Шевченка.

Добра вість від Ассамблеї

Товариство Червоного Хреста і Червоного Півмісяця України стало 155 членом Всесвітньої Федерації цих товариств. Це повідомлення прийшло з 9-ої сесії Генеральної Асамблеї Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця, яка відбувається у Бірмінгемі (Великобританія).

За півтора року по лінії Товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця в Україну надійшло гуманітарної допомоги на загальну суму близько 26 мільйонів доларів.

З Києва до Тбілісі через... Бонн

Україна відгукнулася на прохання Грузії надати їй гуманітарну допомогу. Українські вертолітники протягом тижня вивозили нещодавно біженців з району грузино-абхазького конфлікту. А цього разу три військово-транспортні літаки Збройних Сил України взяли курс на німецькі міста Бонн та Кельн, де завантажилися гуманітарним вантажем для грузинських біженців. Два з них допомогу вже доставили. Незабаром очікують прибуття до Тбілісі і третього літака українських ВПС.

«Молодість» приносить надію

Велике кіно прийшло у столицю України, де розпочався міжнародний кінофестиваль «Молодість -93». Протягом цього тижня кияни і гості столиці побачать понад 120 художніх і документальних фільмів із 30 країн світу. Плануються ретроспективний показ стрічок провідних зарубіжних кінокомпаній, зустрічі із «зірками» світового кіно.

Володар Гран-прі фестивалю одержить разом з призом 10 тисяч доларів США. Ще чотири «категорійних» переможці — програма фестивалю складена з чотирьох категорій — отримають по 2,5 тисячі доларів.

Комісія Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження глибоко сумує з приводу смерті Марії Ростиславівни КАПНІСТ, великої української актриси, видатного митця, людини важкої долі. Нащадок відомого роду Капністів, вона внесла великий вклад у розвиток національної культури. Пам'ять про неї житиме в наших серцях. Земля їй пухом.

Як прожити без конфліктів

Конференції

На базі Чернівецького державного університету імені Ю.Федьковича відбулася міжнародна науково-практична конференція з теми «Природа, феноменологія і динаміка конфліктів у сучасному світі».

Уперше в нашій державі йшлося про різновиди конфліктів — міжнаціональних, — міжконфесійних, сімейних, трудових, побутових — на такому представницькому рівні. Вчені зробили спробу виробити механізми уникнення конфліктів. Тон конференції задала доповідь «Форми і методи роботи щодо запобігання та розв'язання конфліктних ситуацій у регіоні», з якою виступив представник Президента в Чернівецькій області Іван Гнатишин.

Вирішено створити Український центр конфліктології на базі кафедри психології Чернівецького державного університету.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

... До речі

Коли слова страшніші за зброю

Уже не перший рік лихоманить Мукачівську центральну районну лікарню і шматує колектив на два табори. Один — це прихильники реформ, які здійснює головний лікар В. Любка, другий — противники. І, як водиться, противники — галасливі. Скарги, статті у міській і обласній газетах, погрози, ультиматуми...

Навіть важко перелічити, скільки комісій перевіряли лікарню, скільки пояснень довелося писати завідувачам відділень, адміністрації. А висновки перевірок були однакові: не порушував головний лікар законів. Остання комісія прибула аж з Києва. І після кількатижневої перевірки визнала роботу колективу лікарні як задовільну. Щоправда, знайшла вона і недоліки: незадовільний санітарний стан окремих відділень і служб через технічну зношеність водопроводу, каналізаційної мережі, прокладених ще 60 років тому. Звичайно, це погано. Але не Любка у цьому винний. Тому колектив і став на захист головного лікаря, коли на зборах зачитали скарги і результати перевірки комісії.

Люди полегшено зітхнули: чварам край! Та цього не сталося. Анонімні автори почали шукати інші «гріхи» Любки і писати про них до обласної газети. Мета у них одна: зняти головного лікаря, а з ним і завідувача облздороввідділу... з роботи. І не менше. Постає запитання: скільки ще наше законодавство дозволятиме знущатися у такий спосіб з людини? Чи можемо ми, обранці народу, спираючись на закон, захистити чесну людину?

Олег ЩАДЕЙ,
депутат Мукачівської міської Ради народних депутатів, голова постійної комісії охорони здоров'я.

Василь ВАСЮТА,
депутат Мукачівської міської Ради народних депутатів, голова президії об'єднаного профкому Мукачівської центральної районної лікарні.

Фотофакт

Інспектор на ім'я Жанна

Ось уже півтора року працює Державний митний комітет України — організація, покликана охороняти економічні інтереси нашої держави. У її системі діють 65 митниць і 200 митних постів.

Один з таких її підрозділів — Ізмаїльська митниця. Розташована на пожвавленому перехресті чорноморського морського і дунайського річкових шляхів, вона, як і кордон, не знає спокою ні вдень, ні вночі. Обстановка ускладнюється ще й санкціями ООН проти Югославії.

Але й в таких умовах Ізмаїльська митниця за півроку передала до бюджету України понад 6,5 мільярда карбованців державного мита.

На знімку: співробітниця Ізмаїльської митниці інспектор митної служби другого рангу Жанна Кімлаєва.

(Укрінформ).

Побратимські зв'язки

До Тулузи — на свято...

У Тулузі (Франція) з 28 жовтня по 17 січня 1994 року вперше за двадцятирічний проміжок наших відносин відбуватимуться Дні Києва. З цієї нагоди глава міської держадміністрації Леонід Косаківський провів прес-конференцію для журналістів.

Він повідомив, що програмою Днів передбачається експонування виставок, показ різноманітних концертних програм, проведення фестивалю українських фільмів, спортивних змагань, футбольного матчу, днів національної кухні в ресторанах Тулузи.

Не обійдеться і без ділових зустрічей — до Тулузи відправилася досить представницька делегація — науковці, підприємці і інші спеціалісти.

Словом, і себе покажемо, і людей побачимо.

Проте в час нинішньої економічної скрути, коли фінанси міського бюджету, як кажуть, співають романси, де взялися кошти для такого помпезного виїзду і у що виллється він для київських платників податків?

Як пояснили організатори прес-конференції, киянам проведення Днів обійдеться у дещицю — 27 тисяч доларів і 155 мільйонів купонів. Саме стільки коштує переліт учасників свята Києва до Тулузи. Решту — 800 тисяч франків сплатять французькі побратими. Це, як сказала заступник глави держадміністрації Галина Артюх, своєрідна гуманітарна допомога, бо наші друзі з Тулузи надто поважають нас, щоб на цю суму посилати нам простирадла чи продукти харчування.

Що ж, спасибі місту-побратиму Тулузі і за щирість почуттів, і за широкий жест, бо навряд чи в осяжному майбутньому Київ зможе відповісти люб'язністю на люб'язність.

Валентина ПИСАНСЬКА.

В партіях і рухах

Багаті не крастимуть...

Віце-президент Ліберальної партії України Тетяна Кисельова та її колеги прибули до Львова у розкішному чорному «Лінкольні». Гості не приховували того, що опорою і надією партії є приватні підприємницькі структури, які нині фінансують «мозковий центр» передвиборчої кампанії, наукові розробки концепції економічної програми.(Ліберальна партія має намір здобути не менш як 50 відсотків голосів виборців). Новому складові уряду буде запропоновано неабиякий стабілізаційний фонд. Давати його в руки нинішнім антиринкових владних структур — це самогубство, вважають лідери лібералів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Коротко

Чорновіл натякнув на президентство

Два дні перебував на Запоріжжі голова Народного Руху України народний депутат В'ячеслав Чорновіл і, зокрема, мав зустрічі з робітниками і службовцями корпорації «Запоріжтрансформатор», приватними підприємцями, фермерами, трудівниками села Новомиколаївського району. Відповідаючи на запитання про майбутні вибори, В'ячеслав Максимович повідомив, що не виключає можливості знову висунути свою кандидатуру на пост Президента України.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

Запоріжжя.

«Вісті» — нова газета Волині

На черговій сесії Волинської обласної Ради народних депутатів, яка недавно відбулася, вносили пропозицію засновати в області нову періодичну газету «Вісті». Депутати вирішили, що нова газета їм не потрібна. Тут же представник Президента у Волинській області Володимир Блаженчук сповістив, що газета стане органом тільки обласної держадміністрації. За словом — діло. Днями «Вісті» побачила світ. Редактор газети у зверненні до читачів повідомив, що нова газета має намір широко і грунтовно відображати діяльність представницької і виконавчої влади, стоятиме на центристських, державницьких позиціях.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Екс-прем'єр на презентації

Як повідомили місцеві засоби масової інформації, у Волноваському районі на презентації українсько-німецького спільного підприємства «Інтерра» нещодавно побував екс-прем'єр-міністр України Віталій Масол. Свою повагу до нового СП по виробництву ковбаси засвідчили також колишній заступник Голови ВР України Володимир Гриньов, голова Донецької облради Вадим Чупрун та інші відомі в Україні і за її межами особи.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецк.

Про Україну читають китайською

«Історія України» китайською мовою вперше у нашій державі видрукувана у Черкасах видавництвом «Сіяч». Підготував підручник авторський колектив на чолі з академіком Української академії національного прогресу доктором історичних наук Миколою Бушиним. Наприклад, «Історія України» - тисяча примірників. Перекладена вона доцентом Гірінського хіміко-технологічного інституту (КНР) Цзян Чун-Чжоу і розрахована на китайських студентів, які навчаються у Черкаському інженерно-технологічному інституті та в інших вузах України. Частину підручників відправлено до Китаю.

Лідія ТИТАРЕНКО

Черкаси.

Представляємо дипломатичний корпус в Україні

ВДРУГЕ І ОСТАТОЧНО

— Незважаючи на величезну відстань, що нас розділяє, Аргентина була однією з перших латиноамериканських країн, яка визнала незалежну Україну...

— Продовжуючи добрі традиції наших двосторонніх відносин.

— Продовжуючи?

— Саме так. Мало хто знає, що на початку століття Аргентина встановила дипломатичні відносини з Українською Народною Республікою.

— Тобто нинішнє визнання зроблено вдруге?

— Вдруге і, без сумніву, остаточно. Як тоді, так і тепер головним принципом аргентинської зовнішньої політики є відкритість до світу. Ми завжди з великою увагою стежимо за подіями на інших континентах. Тому поява в Європі нової великої держави не могла пройти повз нашої уваги. Адже з Україною Аргентину пов'язує багато спільного. Ще за старих союзних часів ми мали добрі торговельні відносини. Й досі у нашій промисловості використовують українське устаткування й технології. В Аргентині проживає 400-тисячна українська громада.

— Про тамтешню діаспору тепер багато пишуть у нашій пресі. Цікаво, як ви оцінюєте роль українців у розвитку аргентинського суспільства?

— Цілком інтегрувавшись в Аргентині, ставши невід'ємною частиною нашого суспільства, вони займають в ньому визначне місце. Водночас ваші земляки не забувають традицій, мову, спосіб життя своїх предків попри те, що вже минуло майже 100 років від початку української еміграції до Аргентини. У Буенос-Айресі споруджено пам'ятник Тарасові Шевченку, в країні діють десятки українських товариств. І це чудово. У такий спосіб українці роблять значний внесок в аргентинську культуру, і навпаки. Не знаю, чи є ще десь у світі приклади такого плідного взаємозбагачення двох культур.

— В Україні ви недавно. З досвіду знаю, що нову справу розпочинати завжди непросто.

— Ви порушили складне питання. У Києві майже щодня збільшується кількість дипломатичних представництв іноземних держав. А приміщень бракує. Тому, на жаль, більшу частину свого часу змушений присвячувати розв'язанню адміністративних питань. Намагаюся забезпечити хоча б мінімальні умови для роботи посольства. І все ж, попри це, прагну якнайшвидше увійти в курс політичних процесів, що відбуваються в Україні. Й не лише політичних, а й економічних також. Аргентина зацікавлена в українському ринку. Ми готові продавати вам свої товари, готові купувати українську продукцію, технології.

— Що саме?

— Йдеться, наприклад, про переробні технології, літакобудування, космічну промисловість. Зацікавлені ми співпрацювати у сільськогосподарській галузі. В Україні є солідні дослідні інститути, розвинене насінництво. В Аргентині також. Чому б нам не об'єднати зусилля?

— Нині у нас не найкращі часи. Занепадає економіка, зростає інфляція, зубожіє населення. Аргентина теж пережила схожу кризу, але зуміла подолати її. Чи можна, на вашу думку, застосувати аргентинський досвід в Україні?

— Дійсно, не так уже й давно становище в Аргентині дуже нагадувало ваше: зменшувалося промислове виробництво, торгівля, галопувала інфляція. З країни почалася втеча капіталів, кваліфікованої робочої сили. Ситуація постійно гіршала. Причому багато хто у нас розумів, що треба зробити, аби подолати кризу. Знав, але не робив. Мабуть, не вистачало сміливості. І от нарешті до влади прийшов новий уряд. Він рішуче взявся за реформи й вивів країну з тяжкого становища.

Як професійний дипломат я не можу давати поради. Бо втручатимуся у ваші внутрішні справи. Можу лише сказати, що аргентинській досвід свідчить: якщо вже треба щось змінювати, то робити це слід рішуче. І результати не забаряться.

— Пане посол, так би мовити, неофіційне до вас запитання. Ви тут з родиною, чим займаєтеся у вільний час, чи маєте уподобання?

— Найбільше уподобання, радість і водночас найбільша турбота для мене — чотири мої доньки. Тому весь вільний час присвячую дітям, сім'ї. Хоча дружина вважає, що часто не стільки, скільки потрібно. Але ж роботи багато...

Дуже подобається мені Київ. І не тільки архітектурою. Знаєте, вражає те, що кияни не втрачають оптимізму навіть тепер, у непрості часи. І ще одне, на що ми з дружиною відразу звернули увагу. Це — краса й елегантність українських жінок.

— Без сумніву, їм буде приємно це прочитати. А я дякую вам за розмову.

Інтерв'ю провів Ігор ГРУШКО.

З досьє «Голосу України»

Надзвичайний і Повноважний Посол Аргентинської Республіки в Україні Луїс Бакеріса, за його словами, — типовий аргентинець. Син іммігрантів, він народився у Буенос-Айресі. Юрист за освітою, після закінчення дипломатичної школи Міністерства закордонних справ своєї країни довгі роки працював на дипломатичних посадах в колишньому СРСР, Великобританії, США та Італії.

Неофіційно про офіційне

ЗАПОЧАТКУЄМО НОВЕ СВЯТО

В Україні триває Тиждень ООН, присвячений 48-м роковинам заснування Організації Об'єднаних Націй. Це свято у нас відзначається вперше. Хоча, як відомо, саме Україна була одним із засновників цієї впливової міжнародної організації.

Протягом Тижня ООН в Українському інституті міжнародних відносин відбудуться науково-політичні диспути «Україна і ООН. Актуальні проблеми міжнародної безпеки», «Діяльність України в ООН та ООН в Україні», у яких візьмуть участь фахівці з міжнародних відносин, співробітники Міністерства закордонних справ, представники місії ООН в Україні, дипломати, акредитовані в нашій державі.

— Тиждень ООН в Україні має стати традиційним, — вважає заступник міністра закордонних справ Олександр Макаренко. — Такі заходи ознайомлюватимуть з діяльністю ООН і пропагуватимуть її серед громадян нашої країни. У такі дні у вільному диспуті науковців можна «підслухати» раціональні ідеї, які буде покладено в конкретні плани діяльності. До того ж відзначити день народження ООН доречно й тому, що ми створюємо нову історію держави, а отже, і започатковуємо її нові свята.

— Напевно, наукові диспути, у яких братимуть участь іноземні дипломати, так би мовити, за неофіційних обставин, з'ясують позицію вашого відомства і загалом нашої держави з тих чи тих міжнародних проблем?

— Безперечно. Крім того, з власних спостережень можу сказати, що протягом двох останніх років ставлення до України в ООН докорінно змінилося. Адже раніше більшість членів цієї організації розуміла, що представники України і Білорусі виконували політичні вказівки Кремля. А нині ми діємо як самостійна незалежна держава.

Ігор ЗАБІЛИК.

Власкори повідомляють

Комуністам — останнє попередження

Офіційне попередження винесло Міністерство юстиції республіки Партії комуністів Киргизстану. У ньому йдеться про неприпустимість порушення чинних законів. А якщо комуністи не заспокояться, діяльність їхньої партії буде припинено.

Комуністам Киргизстану ставлять за провину спроби сформувати свої органи за професійними й виробничими ознаками, добиватися дозволу для створення первинних організацій у трудових колективах, що йде врозріз із законодавством. Як зазначає Мінюст, виступаючи останнім часом і в республіканській пресі, комуністи посилили необгрунтовані нападки на адресу керівників Киргизстану, що часто-густо межують з образами, наклепом.

За неофіційними даними, в ПКК сьогодні налічується вже більш як десять тисяч членів, а недавно було поновлено Бішкецький міськом партії.

Євген ДЕНИСЕНКО.

У сусідів

ПІСЛЯ ПРОМОВИ МІНІСТРА

Значний резонанс у Придністров'ї викликав виступ міністра закордонних справ Молдови Н.Циу на 48-й сесії Генеральної Асамблеї ООН. Присутність у регіоні 14-ї армії міністр назвав «головною перешкодою на шляху до врегулювання конфлікту і головною загрозою незалежності, безпеки і територіальної цілісності Молдови». Він також висловився проти видачі мандату ООН миротворчим силам Росії на території колишнього Союзу.

Проте у Придністров'ї вважають присутність 14-ї армії на своїй території за один з гарантів збереження досягнутого миру. А миротворчі сили, розквартировані в регіоні, — за головний чинник, що зупинив військові дії влітку минулого року. Верховна Рада Придністров'я у цьому зв'язку прийняла заяву, де зазначено, що виведення військ Росії могло б стати прелюдією до ще більшої трагедії, привело б до відновлення братовбивчої війни. Парламентарії Придністров'я висловили також протест у зв'язку з бездоказовими заявами міністра закордонних справ Молдови про направлення до Москви військ з Придністров'я, що нібито мало місце. У Придністров'ї це розцінюють як спробу представити регіон у образі держави-терориста.

Кажуть, виступ Н.Циу в ООН викликав однозначну негативну реакцію і в Росії, після чого в президентському оточенні у Кишиневі передбачають нове призначення: Н.Циу пророкують місце посла в США.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Експрес-інформація

Ідея спільна, а втілювати її — одному

План розміщення в Грузії військових частин Росії, Вірменії і Азербайджану для охорони найважливіших залізниць уже розроблено. Російські солдати готові зайняти свої позиції, повідомив начальник прес-центру військ Російської Федерації на Кавказі полковник Долгачов. Відповідно до плану, росіяни мають охороняти залізницю від Кутаїсі до Тбілісі, вірмени — від Кутаїсі до Поті, азербайджанці — магістралі на схід від грузинської столиці. Однак, зауважив Долгачов, Азербайджан відмовився брати участь в операції через розпад своїх збройних сил, а Вірменія поки що не дала остаточної згоди приєднатися до росіян. Тим часом урядові війська Грузії встановили контроль над містом Сенакі у західній частині республіки. Їм залишилося взяти лише два населені пункти — Хоні й Зугдіді, де, як передбачають, перебуває експрезидент Гамсахурдія.

Було б з кого обирати

Майже половина громадян Сербії не зацікавлена парламентськими виборами, які мають відбутися 19 грудня. Що стосується решти, то, як свідчить соціологічне опитування, 14 відсотків населення республіки знову голосуватиме за соціалістичну партію, 12 — за радикалів, 10 — за демократичну партію. Більшість з опитаних підтримує рішення нинішнього Президента Сербії С. Мілошовича про розпуск парламенту, який останнім часом «перетворився на цирк». Проте цей законодавчий орган майже рік тому обрали ті самі громадяни, і де впевненість, що цього разу вони віддадуть свої голоси за інших людей.

Російська диктатура, мов той птах Фенікс

Росія з її потенціалом і військовою силою має стати гарантом безпеки у Середній Азії, заявив у інтерв'ю французькій газеті «Ліберасьон» Президент Узбекистану І. Каримов. За його словами, внутрішньополітичні проблеми Російської Федерації безпосередньо відображаються і на середньоазіатському регіоні, де проживають кілька мільйонів російськомовного населення. У цьому зв'язку І. Каримов зауважив, що хоча сьогоднішнє російське керівництво й уникло розпаду РФ через втрату контролю над державою, однак «в Росії є загроза повернення диктатури».

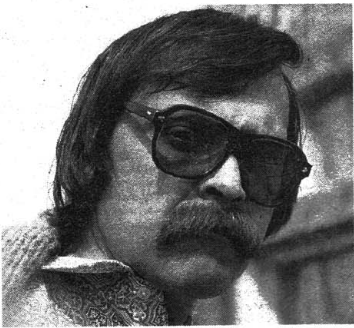
Поки що на нульовій позначці

Покращення американо-кубинських відносин за нинішніх умов неможливе. Про це заявив один з високопоставлених представників адміністрації Б. Клінтона, виступаючи перед членами громадської організації «Національний фонд американців кубинського походження». За його словами, ембарго на постачання американських товарів на Кубу не буде знято, доки офіційна Гавана не наважиться на проведення демократичних реформ і не поважатиме прав людини.

Час мирних умовлянь минув

Проти незаконних збройних формувань, які не виконали указу Президії Верховної Ради республіки й не склали до 25 жовтня зброї, вживатимуть найсуворіших заходів, сказав Генеральний прокурор Таджикистану Н. Салихов. Час мирних умовлянь минув, наголосив він. За словами Н. Салихова, йдеться про так звані загони самооборони, організовані з бійців Народного фронту під час минулорічного збройного протистояння. Тим часом командувач групи військ на таджицько-афганському кордоні генерал П'янков заявив, що Росія сплатить половину вартості утримання цих частин чисельністю 25 тисяч чоловік. До згаданих військових сил входять, головно, російські військовослужбовці. Їх підтримують частини збройних сил Казахстану, Таджикистану, Узбекистану і Киргизстану. Війська вводяться на таджико-афганський кордон терміном на шість місяців, який, за потреби, може бути продовжений.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Спомин

Така довга, така тепла осінь

Найприємніший, найбажаніший той шлях, який веде додому, до батьківського обійстя. Відомого актора і режисера Івана Миколайчука та дорога завжди звала на Буковину, у передгір'я Карпат, до рідної Чорториї. Де Черемош обіймається з Прутом, де люди шанують талант і ніколи не забувають, з якого кореня вони походять.

Сюди, до рідних місць, і приїхав Іван Миколайчук з творчою групою восени 1981 року на зйомки фільму "Така довга, така тепла осінь". Звісно, він не знав, що то його остання режисерська робота в кіно, що підступна хвороба вже підійшла до порога його долі. Працював захоплено, самовіддано, не відчуваючи втоми. Прагнув якомога більше «увігнати» в кіноплівку, в кожен кадр красу рідного краю, його болю й надії. Ніби прощався з рідними місцями, з дорогими його серцю людьми. Назавжди.

Сьогодні на берегах Черемоша й Прута знову газдує осінь. Тяжко це усвідомлювати, але вже без Івана Миколайчука.

Тяжко і боляче, бо на його життєвому і творчому календарі було ще далеко до осені. Але митець продовжує жити на своїй, тепер уже вільній землі. У багатьох фільмах, де він створив колоритні, незабутні образи, у назвах кінотеатрів і вулиць, у вдячній пам'яті земляків-буковинців, для яких завжди був і залишиться Митцем.

А за ту давню буковинську творчу осінь Івана Миколайчука нехай нагадають нам усім ці світлини, що друкуються вперше. Їх люб'язно передав «Голосові України» редактор газети «Вижницькі обрії» Степан Кириляк, за що ми йому щиро вдячні. До речі, пан Степан належить до палких прихильників таланту свого великого земляка.

Вдивімося ще раз в обличчя Майстра, полоненого творчими задумами, в його розумні й добрі очі, в яких завжди жевріла надія. Навіть за жорстоких часів комуністичної стагнації. Вірю, що тою незнищенною надією Митець благословить й усіх нас, додасть нам мудрості та мужності.

Бо ж хіба може бути інакше такої довгої, такої теплої осені.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Право

ЧОМУ Я БОЮСЯ «БІЗНЕСМЕНА» З РУШНИЦЕЮ?

Арсенал суперсучасного озброєння, вилучений нещодавно співробітниками РВВС Київського району Харкова в одній із комерційних фірм, здивував навіть бувалих охоронців порядку: 18 гранатометів однієї з останніх модифікацій — РНГ-18 «Оса», і 10 бойових гранат Ф-1 із запалами до них. Зауважу, вся ця зброя величезної руйнівної сили зберігалася на квартирі молодого і «вдатного» бізнесмена.

Втім, це лише мала доля з того, що потрапляє за останній час в міліцейські сіті. А якщо врахувати, що потрапляє, як правило, дрібна рибка, і то лише завдяки власній дурості чи надмірній нахабності, то, напевне, варто зробити невтішний висновок: озброєння, що є сьогодні на руках у представників альтернативної економіки, не так захищає цю економіку, як загрожує суспільству.

На брифінгу в УВС області, спеціально організованому у зв'язку з цією надзвичайною проблемою, його начальник Олександр Бандурка наголосив на тому, що в складній політичній та економічній ситуації органи державної влади намагаються не тільки приборкати злочинний світ, а й сприяти громадянам України в тому, щоб вони могли самостійно захистити свою честь і гідність, особисте майно, коли вже влада поки що не здатна виконати своє найперше завдання. Прийнято відповідні законодавчі акти, які надають право кожному громадянинові зрілого віку мати вогнепальну зброю, за умови, звичайно, що в нього немає ніяких непорозумінь з правоохоронними органами чи медичними закладами. Немає великих проблем з реєстрацією газової зброї чи інших індивідуальних засобів захисту. Все це, якої думки ми про це не були б, — нормальний стан речей для всього світу.

Проте, як виявилося, чинний порядок реєстрації і зберігання вогнепальної зброї влаштовує усіх, крім, хоч як парадоксально, самих власників зброї.

По-перше, напевне, того, що довір'я в суспільстві до нинішньої влади, зокрема, до тієї, що носить погони, далеке від бажаного. А по-друге, судячи з усього, зброєю у нас запасаються насамперед ті, хто збирається не так захищатися, як нападати. Випадок з гранатометами — яскравий приклад.

Подробиці цієї історії такі. Наприкінці вересня співробітники спецпідрозділу УВС «Беркут» затримали С.Чубуніна, 1964 року народження (як згодом з'ясувалося — охоронника приватної фірми «Аеліта»). Молодий чоловік розгулював у натовпі вечірнього міста з армійською гранатою. В результаті обшуку на його квартирі співробітники РВВС вилучили ще десяток таких «іграшок» і 18 гранатометів у повному бойовому комплекті, як годиться, в складській упаковці. Зауважимо для необізнаних на військових справах, гранатомети типу «Оса» призначені для знищення бронетехніки на відстані майже півкілометра.

Начальник УВС пояснив, що, за зізнанням затриманого, партію гранатометів той придбав у директора фірми «Одісей», мешканця Вінницької області, а той — у військовиків з містечка Тростянця в Вінниччині. Чи так це, встановить слідство. Частину товару «комерсанти» збиралися реалізувати в «гарячих» регіонах, аби потім придбати собі авто, а інші — використовувати для боротьби з конкурентами.

Отже, новоспечені буржуа сьогодні лихоманно озброюються, дедалі частіше розв'язують свої проблеми не силою закону, а силою зброї. Досить сказати, що лише за кілька останніх місяців у Харкові було вбито президента однієї із процвітаючих фірм, комерційного директора відомої страхової компанії, від рук комерсанта загинули два міліціонери... І це далеко не повний перелік закулісного життя бізнесових структур. Міліцейські зведення про пригоди часто нагадують інформацію з прифронтових місць. За день до згадуваної історії з гранатометами співробітники міліції вилучили у різних ділків три пістолети, які, зрозуміло, ніде не зареєстровані, обріз, дві бойові гранати, значну кількість патронів. Через день вчинено вбивство на замовлення. «Професіонали» із Західної України потрапили до рук міліції тільки тому, що дав осічку пістолет, жертву добивали ножами. Через день в районному містечку Ізюмі затримано громадянина Васильченка, який у нетверезому стані розрядив пістолет у свого суперника на любовному фронті... Разом нинішнього року вилучено понад 400 одиниць холодної і 167 стволів вогнепальної зброї, у тому числі автоматичної. Крім цього, 28 бойових пістолетів, 17 револьверів, 52 гранати, понад 30 тисяч патронів різного калібру. І ще раз зауважу: йдеться про ту зброю, яку «ділові люди» зберігали мало не на книжкових полицях. А про справжні арсенали бойового забезпечення молодої буржуазії можна лише здогадуватися.

Постає запитання: що ж робити всім іншим, хто не може викласти жодної «зелених», аби спати спокійніше? І власне — до чого все це призведе? Чи до цивілізованого ринку, про який мріємо? Здається, владі, попри інші політичні та економічні проблеми, час уже розібратися і зі зброєю. Особисто я боюся людини з рушницею, особливо, якщо вона називає себе бізнесменом.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Вернісаж новин

Каплиця християнської злагоди

Увагу проїжджих біля селища Заболотів, що на Прикарпатті, обов'язково привертає зі смаком оздоблена каплиця з хрестами на банях. Люди зупиняються тут, щоб запалити свічку перед іконами, звернутися з молитвою до Всевишнього. Заходять сюди й православні, і греко-католики, і римо-католики. Адже зводили цю споруду представники згаданих конфесій, назвавши її каплицею християнської злагоди.
Кроком до міжконфесійного примирення на Прикарпатті стало і створення нової громадської організації — Братства християнської єдності, девіз якого «Бог, Україна, Демократія».
Незабаром такі каплички постануть і в інших регіонах Прикарпаття.

У Львові повіяло «Нетутешнім вітром». «Винен» Ігор Павлюк

У львівському видавництві «Каменяр» молодий поет Ігор Павлюк представив свою другу поетичну збірку, книгу з романтичною назвою «Нетутешній вітер», яку благословила у світ трійця спонсорів: львівське обласне управління профтехосвіти, народний депутат України Михайло Косів та Львівський лісотехнічний університет.
Дізнавшись журналістам на презентації, що для нього в літературі існує три авторитети — Байрон, Лермонтов та Єсенін, а з сучасників найбільше імпонує Ліна Костенко та Микола Вінграновський, молодий поет підкреслив, що хотів би бути тільки Павлюком, а не кимось іншим. Стали відомі також назви двох наступних збірок І. Павлюка: «Гомін денного місяця» та «Скляна корчма». Що ж, будемо чекати.

День одеського театру в американському місті

Повернувшись щойно з гастролей з-за океану, актори Одеського російського драматичного театру привезли не тільки спогади про безперечний творчий успіх й теплий прийом американських глядачів, а й солідний документ, підписаний мером столиці штату Вісконсин Джоном Йорквістом. У ньому засвідчено, віднині 16 вересня проголошується тут днем Одеського російського театру і щороку відзначатиметься як свято театрального мистецтва.
Театр з Одеси відвідав США після того, як у причорноморському місті побувала трупа американських акторів з міста Мілуокі. Обмін гастролями стане віднині постійним.

Пан Родюшкін воює з пам'яттю

«Голос України» в номері від 20 жовтня уже розповідав, що власті Сватового Луганської області не дали демократично настроєним жителям міста належним чином відзначити сумну річницю голодомору в Україні у 1932—1933 роках. А голова міської Ради народних депутатів Сергій Родюшкін особисто спиляв дерев'яного хреста, встановленого на пам'ять про жертви.
Сергій Іванович дав велике інтерв'ю газеті «Новини Сватівщини», де виправдав свої дії. Варто навести деякі висловлювання державного керівника: «Рухівці повинні зрозуміти, що більша частина населення їх не підтримує, а співчуває комуністам», «Особисто я до нинішньої символіки ставлюся негативно».
І ще: голові луганської обласної «Просвіти» Раїсі Лук'янчук Родюшкін заявив, що в Сватівському районі немає і ніколи не було українців. Облишимо емоції: це вже замах на таку галузь, як статистика, а за її даними 87 відсотків населення Сватівщини — українці.

За повідомленнями власних кореспондентів: В.БАБУХА, Г.ВОРОТНЮКА, А.КОБЕЛЬНЮКА, інформаційного агентства «Інтелект».

Украинская биржа недвижимости "Кристина"

ДЕНЬГИ ДЕЛАЮТ ДЕНЬГИ

Господа!

Крупнейшая в Украине биржа недвижимости

"Кристина"

сделает из Ваших денег

БОЛЬШИЕ ДЕНЬГИ!

Господа!

Ежемесячно мы вкладываем во всевозможные инвестиционно-финансовые программы средства своих клиентов на сумму, превышающую

15.000.000.000 (миллиардов!) карбованцев,

а в ближайшее время намерены удвоить ее.

Господа предприниматели!

Имеем честь доложить Вам: сегодня средний доход от вложенных Вами средств составляет 350-400 % годовых! И это не предел!

Мы, как и прежде, гарантируем Вам поручительство самых надежных банков Украины и нашу заботу о Ваших деньгах, как о своих собственных.

Гарантируем юридическую безупречность, конфиденциальность и надежность всех сделок и операций.

Делайте Ваши заявки, господа!

Для Вас мы работаем без выходных.

Удачи Вам, господа, и процветания!

Адрес: 252030, г.Киев-30, ул. Владимирская, 57.

Телефоны: 224-55-81, 224-82-36, 224-14-98, 244-21-59.
Факс: (044) 244-18-80.

Соціологія

ТУГА ЗА МИНУЛИМ,

або Чи всі респонденти марять ним

Як стрілка барометра фіксує зміни атмосферного тиску, так соціологічне дослідження громадської думки спроможне бути показником соціальних настроїв чи орієнтацій. Одним з таких досліджень стало великомасштабне опитування (у формі інтерв'ю) 1197 респондентів, проведене нещодавно Інститутом соціології АН України спільно з представництвом Лондонського відділення служби Геллапа в Україні (під загальним керівництвом професора М. Чурилова). Отож з довірою поставившись до кількісних результатів опитування розглянемо їх щодо змісту.

НАСТРІЙ. А ЩО ЗА НИМ?

З нашого опитування можна судити: у громадській думці панує критичний настрій, бо вже на перше запитання стосовно того, чи в правильному напрямі йдуть справи в нашій країні — 69 відсотків респондентів відповіли, що в неправильному,— а 21 — не зміг дати відповілі і лише 10 відсотків респондентів вважають обраний напрям за правильний.

Коли ж ми запитали людей, чи задовольняє їх нинішній рівень матеріального забезпечення, то кількість невдоволених сягнула 75 відсотків, що перекриває ту частку (69 відсотків респондентів), яка вважає, що справи в нашій країні йдуть у неправильному напрямі. Себто не всі, невдоволені рівнем свого матеріального становища, водночас вважають, що справи в Україні йдуть у неправильному напрямі.

«ГОЛОД»... НА ВПЛИВОВИХ ЛІДЕРІВ

Ще кілька років тому політичний потенціал нашого народу був дуже високий. Яка ж політична активність населення сьогодні? Респондентам було поставлено запитання: «Як ви гадаєте, варто голосувати та брати участь у виборах?» Відповідали 1197 осіб, себто 100 відсотків опитуваних. З них: 62 відсотки відповіли ствердно; ні, не варто — 25; не знаю — 13 відсотків.

Щодо політичних партій в Україні, то зібрані нами дані свідчать, що їхній авторитет поки що низький, а впливовість неадекватна політичному потенціалу населення. І, нарешті, найцікавіше те, що 19 відсотків респондентів (кожен п'ятий) відповіли: «Голосував би за людину, за окремого кандидата, а не за партію». Це ж яскраво свідчить про «голод» на впливових лідерів. А загалом 65 відсотків становлять той політичний потенціал, який залишається поза межами діяльності наших політичних партій.

ЖИЛОСЯ ЗА ЧАСІВ БРЕЖНЄВА ХОЧ І КРАЩЕ, АЛЕ...

Останнім часом побільшало розмов щодо прекрасного життя за так званого «застойного» періоду, тож і запитали ми респондентів: «Жити за часів Брежнєва було багато краще, ніж тепер?» Більшою чи меншою мірою з цим судженням погоджуються 69 відсотків; не погоджуються — 8 відсотків; не сформували власної думки або мають непевне ставлення 23 відсотки респондентів.

На перший погляд здається, що критична забарвленість громадської думки в Україні пов'язана переважно з орієнтацією не на прискорення реформ, а на здійснення історично оборотних процесів.

СПОЖИВАЦТВО ЧИ ВСЕ-ТАКИ КОНСТРУКТИВНА АКТИВНІСТЬ?

Куди дітися, ностальгія за минулим ще сидить у нас, і неабияка! Та чи визначає вона сповна зміст сучасного соціального самопочуття населення і напрями життєвих устремлінь? Для відповіді на це запитання звернімося до аналізу тих індивідуальних дій, що їх збираються здійснювати респонденти для поліпшення власного матеріального становища.

Знову перед нами знайомі пропорції. Найактивніші прагнуть заснувати власний бізнес. Таких серед респондентів 11 відсотків. 18 відсотків ладні шукати виходу, розраховуючи, перш за все, на самих себе. А саме, знайти додаткову роботу, підвищити кваліфікацію. А решта — 71 відсоток — виявляє або пасивність, або механічну чи деструктивну активність.

Висновок напрошується такий. Справді, у розв'язанні питання виходу із сьогоднішньої скрути у громадській думці в Україні поки що переважають споживацькі й пристосуванські настрої, але майже третина населення готова до конструктивної активності, і в сфері власного бізнесу також.

ЯК КРАЩЕ ВІДСТОЯТИ ВЛАСНІ ІНТЕРЕСИ

Зрозуміло, не треба випускати з поля зору ту вже зазначену нами обставину, що кількість невдоволених власним матеріальним становищем дуже велика — перевищує 75 відсотків. Але з другого боку, не можна не помітити й того, що крайні форми протесту більшість респондентів засуджує: голодовки — 74 відсотки, самоспалення — 90, бойкоти — 60, пікетування і захоплення офіційних установ — 72, створення власних збройних формувань — 80 відсотків. Зворотним боком цієї позиції є тенденція зростання підтримки цивілізованих форм масового протесту: збір підписів під петицією, колективним зверненням, участь у передвиборних кампаніях— 46 відсотків; друкування критичних статей у пресі — 62 відсотки.

Отже, хоча дуже значна частка респондентів невдоволена власним матеріальним становищем і вважає, що за Брежнєвим жилося багато краще, справи в Україні йдуть у неправильному напрямі, сьогоднішню ситуацію не можна оцінювати як вибухову. Однак вона може змінюватися на гіршу з подальшим посиленням економічного тиску на населення.

Олександр НЕЛЬГА,
доктор соціологічних наук.

Реклама

Футбол

АМЕРИКАНСЬКІ ГАСТРОЛІ ЗІРОК З УКРАЇНИ

Вірних друзів нашої національної команди, зрозуміло, цікавлять деталі американської гастролі українських зірок футболу. Тому ми зустрілися з головним тренером збірної України Олегом БАЗИЛЕВИЧЕМ і попросили відповісти на ряд запитань.

— Що можете сказати в цілому про виступи ваших підопічних у США?

— Почну з того, що візит був дуже корисним для нас у всіх відношеннях. Результатом задоволені. Маю на увазі себе і гравців. Щоправда, існувала купа проблем: не змогли виїхати з нами гравці «Дніпра», мали обмаль інформації про суперників — довелося грати «з аркуша». Однак дуже вдячний футболістам, які поставилися до всього з розумінням і відпрацювали на п'ятірку.

— Розкажіть про кожен поєдинок, будь ласка.

— У США ми прилетіли лише за 12 годин до першої зустрічі зі збірною цієї країни. Грали в такому складі: Кутепов, Хомин, Василитчук, Леженцев, Шкапенко, Сак, Попов, Жабченко, Литовченко, Гусейнов, Леоненко. На заміну виходили: Вукель, Прудиус, Ребров. Господарі відкрили рахунок. Гол важко назвати логічним. Річ у тім, що Кутепов зробив кілька зайвих кроків з м'ячем, і арбітр призначив вільний удар у наші ворота, який завершився для нас неприємністю. Надалі ми постаралися більше не давати суперникові ніяких шансів. Натомість дві чудові передачі на Леоненка ще в першому таймі зробив Литовченко. Наш бомбардир скористався ними — 2:1 на нашу користь.

Потім перебазувалися до Сан-Дієго. Це місто розташоване буквально на американо-мексіканському кордоні. Можете собі уявити, який там був ажіотаж. З 53 тисяч глядачів на стадіоні більшість була, зрозуміло, мексіканцями, дуже експансивна публіка. Над ареною всі 9[illegible] хвилин гриміла справжнісінька канонада. Наші футболісти в подібних умовах опинилися вперше. Що ж, і це, гадаю, піде їм на користь. Не можна не згадати й про негідне суддівство. Матч Мексіка — Україна обслуговувала бригада арбітрів зі США. Суддя не призначив два пенальті за зноси Леоненка. Причому, в одному випадку був фол останньої надії, і мало настати вилучення з поля мексіканського захисника. Але де там! Арбітр і не збирався цього робити. Зате нас він буквально замучив штрафними. Ми поступилися — 1:2. Цікава деталь: за дві хвилини до фінального свистка Ребров влучив не у порожні ворота, а в... голову захисника і відправив його в нокдаун.

Стартовий склад був таким же, як і в першій грі. На заміну виходили: Прудиус, Букель, Ребров і Топчієв.

Нарешті, другий поєдинок з американцями. Знову перемога — 1:0. Американці багато атакували. Старалися зробити це з глибини поля, яке, до речі, було дуже низької якості (звідси часті втрати м'яча, падіння). Однак наша оборона діяла злагоджено. Успіху добилися на 36-й хвилині. Попов сам-один обіграв кількох суперників і воротаря. Під завісу Сергій забив ще один красивий гол, але арбітр з Італії його відмінив. Чому? Цього він так і не пояснив. Наш склад: Кутепов, Хомин, Сак, Топчієв, Леженцев, Шкапенко, Прудиус, Попов, Литовченко, Леоненко, Ребров. На заміну виходили: Призетко, Жабченко, Василитчук, Букель.

— Що ще можете сказати про суперників?

— Наші «доброзичливці», переконаний, і цього разу скажуть, що нам протистояли, мовляв, не ті команди. Повторюю, збірні США й Мексіки — фіналісти чемпіонату світу-94. Гадаю, уже цим сказано все. Перші нещодавно обіграли (2:0) національну збірну Англії, а мексіканці — фіналісти Кубка Америки-93. На цьому солідному фоні була помітною досить висока майстерність наших хлопців, їхня гарна тактична підготовка. Дуже вдячний за «збірників» тренерам клубів, з якими маю тісні контакти. Зрозуміло, проблем у нас вистачає. Але хотілося б, щоб на команду менше виливали жовчі. Повірте, це дуже пригнічує футболістів. А вони, ще раз нагадую, працювали сумлінно і самовіддано.

— Мабуть, хотіли б когось виділити?

— На хорошому рівні зіграли всі. Втім, ви праві, декого можна виділити особливо. Це Сак, Хомин, Попов та Леоненко. Інколи ми бачили справжнього Литовченка. На нього дуже розраховуємо...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ҐОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311204.

1, 3, 4, 5 і 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».